ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 2.6.2014
COM(2014) 312 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την εφαρμογή από τα κράτη μέλη της απόφασης-πλαισίου 2008/675/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 2008, για τη συνεκτίμηση των καταδικαστικών αποφάσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ σχετικά με την εφαρμογή από τα κράτη μέλη της απόφασης-πλαισίου 2008/675/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 2008, για τη συνεκτίμηση των καταδικαστικών αποφάσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας

1. Εισαγωγή 3

1.1. Στόχος και πεδίο εφαρμογής της απόφασης-πλαισίου 3

1.2. Προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων 4

1.3. Βασικά στοιχεία της απόφασης-πλαισίου 4

1.4. Η υφιστάμενη κατάσταση όσον αφορά τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και οι συνέπειες της απουσίας εφαρμογής 5

2. Αξιολόγηση της εφαρμογής της απόφασης-πλαισίου από τα κράτη μέλη 6

2.1. Προκαταρκτική αξιολόγηση των νόμων μεταφοράς που έχουν διαβιβασθεί στην Επιτροπή 6

2.2. Αξιολόγηση επιλεγμένων βασικών διατάξεων της απόφασης-πλαισίου 7

2.2.1. Ορισμός της καταδικαστικής απόφασης 7

2.2.2. Απαιτήσεις για τη συνεκτίμηση καταδικαστικών αποφάσεων της αλλοδαπής 7

2.2.3. Ισοδύναμα νομικά αποτελέσματα 8

2.2.3.1. Στάδιο προδικασίας 9

2.2.3.2. Στάδιο της ίδιας της ποινικής δίκης 9

2.2.3.3. Στάδιο εκτέλεσης της καταδικαστικής απόφασης 10

2.2.4. Λήψη επαρκών στοιχείων σχετικά με προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις 10

3. Συμπέρασμα 11

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την εφαρμογή από τα κράτη μέλη της απόφασης-πλαισίου 2008/675/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 2008, για τη συνεκτίμηση των καταδικαστικών αποφάσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Στόχος και πεδίο εφαρμογής της απόφασης-πλαισίου

Σε έναν αυθεντικό χώρο δικαιοσύνης που βασίζεται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει λάβει μέτρα για τη διασφάλιση της προστασίας των πολιτών από το έγκλημα σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών όταν εμπλέκονται σε ποινικές διαδικασίες, είτε ως θύματα είτε ως εναγόμενοι.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου οι πολίτες μπορούν να κυκλοφορούν και να εγκαθίστανται ελεύθερα, ο στόχος της διατήρησης και ανάπτυξης ενός πραγματικού χώρου δικαιοσύνης απαιτεί να συνεκτιμώνται σε ένα κράτος μέλος οι καταδικαστικές αποφάσεις σε βάρος προσώπων που έχουν καταδικαστεί σε άλλο κράτος μέλος προκειμένου να αποφευχθούν μελλοντικά εγκλήματα. Ομοίως, αν διαπράχθηκαν νέα εγκλήματα από τον ίδιο δράστη, προκειμένου να διατηρηθεί ο δίκαιος χαρακτήρας της διαδικασίας, θα πρέπει να συνεκτιμηθεί ο εν λόγω συμπεριφορισμός παράγοντας στο πλαίσιο της νέας ποινικής διαδικασίας.

Είναι πράγματι προς το συμφέρον της αποτελεσματικής ποινικής δικαιοσύνης, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των θυμάτων εγκληματικών πράξεων, εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όλα τα κράτη μέλη να έχουν θεσπίσει κανόνες ώστε να συνεκτιμάται, σε όλα τα στάδια της ποινικής διαδικασίας, αν ένα άτομο έχει υποπέσει για πρώτη φορά σε παράβαση ή αν έχει ήδη καταδικαστεί σε άλλο κράτος μέλος. Η αξιολόγηση του ποινικού παρελθόντος του δράστη είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική άσκηση νέας ποινικής διαδικασίας, ιδίως για τη διασφάλιση τεκμηριωμένων αποφάσεων σχετικά με την προφυλάκιση ή την καταβολή εγγύησης, και για τη λήψη όλων των πληροφοριών που διατίθενται στο στάδιο εκτέλεσης της ποινής.

Σε αυτό το πλαίσιο εγκρίθηκε η απόφαση-πλαίσιο 2008/675/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 2008, για τη συνεκτίμηση των καταδικαστικών αποφάσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας. Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο επιτρέπει στις δικαστικές αρχές σε ένα κράτος μέλος να συνεκτιμούν τις οριστικές ποινικές αποφάσεις που λαμβάνουν τα δικαστήρια σε άλλα κράτη μέλη. Καθορίζει τις προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες, κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας κατά προσώπου, προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν εις βάρος του ίδιου προσώπου για διαφορετικά πραγματικά περιστατικά σε άλλα κράτη μέλη, συνεκτιμώνται από τις εν λόγω αρχές. Στο πλαίσιο της νέας ποινικής διαδικασίας, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν σε άλλο κράτος

μέλος λαμβάνονται δεόντως υπόψη βάσει των κανόνων που ισχύουν και για προηγούμενες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις.

Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο αντικαθιστά το άρθρο 56 της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης, της 28ης Μαΐου 1970, για τη διεθνή ισχύ των ποινικών αποφάσεων[1], όσον αφορά τη συνεκτίμηση των ποινικών αποφάσεων, στις σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών που είναι μέρη της εν λόγω σύμβασης. Οι πληροφορίες σχετικά με προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις μπορούν να λαμβάνονται μέσω ενός συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών της ΕΕ που προέρχονται από το ποινικό μητρώο (ECRIS).[2]

Ο σκοπός της παρούσας έκθεσης είναι να παράσχει μια πρώτη αξιολόγηση των εθνικών μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο που έχουν ήδη διαβιβασθεί στην Επιτροπή.

Από την 1η Δεκεμβρίου 2014, ημερομηνία λήξης της μεταβατικής πενταετούς περιόδου της Συνθήκης της Λισαβόνας, οι δικαστικές αρμοδιότητες του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και η εξουσία της Επιτροπής να κινεί διαδικασίες παράβασης θα εφαρμόζονται πλήρως όσον αφορά το προ Λισαβόνας ευρωπαϊκό κεκτημένο στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και της αστυνομικής συνεργασίας.

1.2. Προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων

Όπως ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 και στην αιτιολογική σκέψη 12, η παρούσα απόφαση-πλαίσιο σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις θεμελιώδεις νομικές αρχές όπως διατυπώνονται στο άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και αναφέρονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ο Χάρτης»).

Σε αυτό το πλαίσιο, στη νομοθεσία εφαρμογής τους, ορισμένα κράτη μέλη αναφέρονται ρητά στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των θεμελιωδών νομικών αρχών του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης όταν λαμβάνουν υπόψη τους προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις στο πλαίσιο νέων ποινικών διαδικασιών. Σε ορισμένα κράτη μέλη, η συνεκτίμηση καταδικαστικών αποφάσεων αποκλείεται σε περιπτώσεις όπου υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να υποτεθεί ότι κάτι τέτοιο θα παραβίαζε την ελευθερία και τα δικαιώματα ενός ατόμου που έχει καταδικαστεί σε άλλο κράτος μέλος. Εναλλακτικά, τα κράτη μέλη προβλέπουν μια ρητή απαίτηση στην εκτελεστική νομοθεσία σύμφωνα με την οποία προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις θα πρέπει να συμμορφώνονται με το δικαίωμα σε δίκαιη

---

1 http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/QueVoulezVous.asp?CL=ENG&CM=1&NT=070. Η σύμβαση επικυρώθηκε από 11 κράτη μέλη της ΕΕ: Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Κύπρο, Δανία, Εσθονία, Λιθουανία, Λετονία, Κάτω Χώρες, Ρουμανία και Ισπανία.

2 Απόφαση-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, σχετικά με τη διοργάνωση και το περιεχόμενο της ανταλλαγής πληροφοριών που προέρχονται από το ποινικό μητρώο μεταξύ των κρατών μελών http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:093:0023:0032:EL:PDF. Απόφαση 2009/316/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 6ης Απριλίου 2009, σχετικά με τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου (ECRIS) κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 της απόφασης-πλαισίου 2009/315/ΔΕΥ: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:093:0033:0048:EL:PDF.

δίκη, κατά την έννοια του άρθρου 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου («ΕΣΔΑ») (Αυστρία, Γερμανία, Πολωνία).

1.3. Βασικά στοιχεία της απόφασης-πλαισίου

Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι αναγνωρίζονται παρόμοια έννομα αποτελέσματα σε εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις και καταδικαστικές αποφάσεις από άλλα κράτη μέλη. Σύμφωνα με το άρθρο 2 της απόφασης-πλαισίου, ως καταδικαστική απόφαση νοείται «κάθε αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου η οποία θεμελιώνει την ενοχή προσώπου για αξιόποινη πράξη.»

Το άρθρο 3 αποτελεί βασική διάταξη της απόφασης-πλαισίου. Το άρθρο αυτό βασίζεται στην αρχή της εξομοίωσης των καταδικαστικών αποφάσεων και επιβάλλει ως θέμα αρχής, ότι τα έννομα αποτελέσματα των καταδικαστικών αποφάσεων της αλλοδαπής πρέπει να είναι ισοδύναμα με τα έννομα αποτελέσματα των εθνικών καταδικαστικών αποφάσεων («αρχή της ισοδυναμίας»), σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει η υποχρέωση συνεκτίμησης καταδικαστικών αποφάσεων της αλλοδαπής, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο (η μόνη υποχρέωση για τα κράτη μέλη να συνεκτιμάται μια καταδικαστική απόφαση που απαγγέλθηκε στο εξωτερικό, στον βαθμό που θα συνεκτιμάτο μια προηγούμενη εθνική καταδικαστική απόφαση.

Προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις πρέπει να συνεκτιμώνται κατά το στάδιο προδικασίας, κατά τη διάρκεια της δίκης, καθώς και κατά την εκτέλεση της καταδικαστικής απόφασης (άρθρο 3 παράγραφος 2). Θα πρέπει να δίδεται η δέουσα προσοχή σε προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις ιδίως όσον αφορά τους ισχύοντες διαδικαστικούς κανόνες που αφορούν τα εξής:

την προσωρινή κράτηση,

τον ορισμό του αδικήματος,

το είδος και το επίπεδο της ποινής,

την εκτέλεση της απόφασης.

Όταν συνεκτιμώνται προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις από το κράτος μέλος που διεξάγει νέα διαδικασία, αυτό δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την παρέμβαση, την ανάκληση ή την αναθεώρηση των προηγούμενων καταδικαστικών αποφάσεων. Όσον αφορά την επιβολή της ποινής κατά τη διάρκεια νέας ποινικής διαδικασίας, η απόφαση-πλαίσιο προβλέπει εξαιρέσεις από τον γενικό κανόνα.

Σε περιπτώσεις όπου η προηγούμενη καταδικαστική απόφαση δεν εκδόθηκε ή εκτελέστηκε πλήρως από άλλο κράτος μέλος πριν από την τέλεση του αδικήματος για το οποίο διεξάγεται νέα διαδικασία, η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν υποχρεώνει τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν τους εθνικούς τους κανόνες για την επιβολή ποινών, εάν η εφαρμογή αυτών των κανόνων σε προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις της αλλοδαπής περιορίζει την εξουσία του δικαστή να επιβάλλει ποινές.

Επιπλέον, οι αιτιολογικές σκέψεις 8 και 9, οι οποίες θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε συνδυασμό με το άρθρο 3 παράγραφος 5 της απόφασης-πλαισίου, παρέχουν κάποια καθοδήγηση όσον αφορά αυτό το ζήτημα, δίνοντας έμφαση στην

αναλογικότητα του επιπέδου της ποινής και στις προσωπικές περιστάσεις του δράστη. Είναι ενδιαφέρον ότι σε κανένα από τα εκτελεστικά μέτρα των κρατών μελών δεν γίνεται αναφορά στην αιτιολογική σκέψη 8, η οποία προβλέπει ότι, οσάκις, κατά τη διεξαγωγή ποινικής διαδικασίας σε κράτος μέλος, διατίθενται πληροφορίες για πρότερη καταδικαστική απόφαση σε άλλο κράτος μέλος, θα πρέπει να αποφεύγεται, κατά το δυνατόν, το ενδεχόμενο να τύχει το οικείο πρόσωπο λιγότερο ευνοϊκής μεταχείρισης απ' ό,τι εάν η πρότερη καταδικαστική απόφαση ήταν εθνική καταδικαστική απόφαση.

Στο άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 2 εξετάζονται οι γενικές αρχές και διαδικασίες ποινικού δικαίου που προβλέπονται για παράδειγμα στους κώδικες ποινικής δικονομίας για τη συνεκτίμηση, κατά τη διάρκεια νέας ποινικής διαδικασίας, καταδικαστικής απόφασης που έχει εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος. Η εφαρμογή του άρθρου 3 παράγραφοι 4 και 5 θα πρέπει να αξιολογηθεί υπό το πρίσμα αρχών και διαδικασιών του εθνικού ποινικού δικαίου που σχετίζονται συγκεκριμένα με την επιβολή ποινών (πχ. συγχώνευση ποινών).

1.4. Η υφιστάμενη κατάσταση όσον αφορά τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και οι συνέπειες της απουσίας εφαρμογής

Τη στιγμή της σύνταξης της παρούσας έκθεσης, η Επιτροπή είχε λάβει κοινοποιήσεις σχετικά με τους εθνικούς νόμους μεταφοράς από τα ακόλουθα 22 κράτη μέλη: **Αυστρία, Βουλγαρία, Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Γερμανία, Δανία, Εσθονία, Ελλάδα, Φινλανδία, Γαλλία, Ουγγαρία, Κροατία, Ιρλανδία, Λουξεμβούργο, Λετονία, Κάτω Χώρες, Πολωνία, Ρουμανία, Σουηδία, Σλοβενία, Σλοβακία** και **Ηνωμένο Βασίλειο**.

Περισσότερα από 3 έτη μετά την ημερομηνία εφαρμογής, έξι κράτη μέλη δεν έχουν ακόμη κοινοποιήσει τα μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο των υποχρεώσεων της παρούσας απόφασης-πλαισίου: **Βέλγιο, Ισπανία, Ιταλία, Λιθουανία, Μάλτα** και **Πορτογαλία**.

Τέσσερα κράτη μέλη ενημέρωσαν την Επιτροπή σχετικά με τη διαδικασία κατάρτισης συναφών μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο (**Βέλγιο, Ισπανία, Λιθουανία, Μάλτα**). Ωστόσο, κανένα από αυτά τα κράτη μέλη δεν είχε εγκρίνει μέτρα ούτε είχε ενημερώσει την Επιτροπή έως τον Απρίλιο του 2014.

Ένας πίνακας σχετικά με την πορεία της εφαρμογής της απόφασης-πλαισίου περιλαμβάνεται στο παράρτημα.

Οι αποφάσεις-πλαίσια πρέπει να εφαρμοστούν από τα κράτη μέλη όπως και κάθε άλλο στοιχείο του κεκτημένου της ΕΕ. Από τη φύση τους, οι αποφάσεις-πλαίσια είναι δεσμευτικές για τα κράτη μέλη ως προς το αποτέλεσμα που πρέπει να επιτευχθεί, αλλά εναπόκειται στις εθνικές αρχές να επιλέξουν τη μορφή και τη μέθοδο εφαρμογής τους. Οι αποφάσεις-πλαίσια δεν παράγουν άμεσο αποτέλεσμα. Εντούτοις, η αρχή της σύμφωνης ερμηνείας είναι δεσμευτική σε σχέση με τις αποφάσεις-πλαίσια που εγκρίνονται σύμφωνα με τον τίτλο VI της πρώην Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ενώ η απουσία εφαρμογής σε ένα κράτος μέλος δεν έχει άμεσες συνέπειες για τα άλλα κράτη μέλη, παραμένει σημαντικό, προς το συμφέρον της δικαιοσύνης, ένα δικαστήριο σε ένα κράτος μέλος να είναι σε θέση να συνεκτιμήσει οριστικές ποινικές αποφάσεις που εκδόθηκαν από δικαστήρια σε άλλα κράτη μέλη. Η

προσέγγιση αυτή υποστηρίζεται από το ECRIS, ένα αποκεντρωμένο σύστημα τεχνολογίας πληροφοριών που παρέχει αποτελεσματική κυκλοφορία των πληροφοριών σχετικά με καταδικαστικές αποφάσεις εις βάρος υπηκόων άλλων κρατών μελών. Η ορθή εφαρμογή της αρχής της ισοδυναμίας και η ανάγκη να διασφαλιστεί ότι, κατ' αρχήν, τα έννομα αποτελέσματα καταδικαστικών αποφάσεων της αλλοδαπής είναι συστηματικά ισοδύναμα με τα έννομα αποτελέσματα των καταδικαστικών αποφάσεων που έχουν απαγγελθεί σε εθνικό επίπεδο, είναι σημαντικά στοιχεία στον ευρωπαϊκό χώρο δικαιοσύνης.

2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ-ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

2.1. Προκαταρκτική αξιολόγηση των μέτρων μεταφοράς που έχουν διαβιβασθεί στην Επιτροπή

Η παρούσα έκθεση αξιολογεί τον βαθμό στον οποίο τα κράτη μέλη έλαβαν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθούν με την απόφαση-πλαίσιο. Κατά την εκτίμηση του επιπέδου μεταφοράς του εν λόγω μέσου στο εθνικό ποινικό δίκαιο, η Επιτροπή επικεντρώνεται κυρίως στις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 3, δηλαδή ότι η αρχή της ισοδυναμίας έχει εισαχθεί δεόντως και οι καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν προηγουμένως εκδοθεί στην αλλοδαπή έχουν ισοδύναμα έννομα αποτελέσματα με τις πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

Σε γενικές γραμμές, τα κράτη μέλη έχουν επιλέξει ως επί το πλείστον παρόμοια προσέγγιση για τη μεταφορά της απόφασης-πλαισίου στην εθνική τους νομοθεσία και στο ποινικό δίκαιο. Τα περισσότερα κράτη μέλη έπρεπε απλώς να τροποποιήσουν τη νομοθεσία τους σχετικά με αυτό το θέμα, ενώ ορισμένα κράτη μέλη θέσπισαν ξεχωριστές εκτελεστικές πράξεις ως μέσα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο.

Η εφαρμογή της απόφασης-πλαισίου παρεμποδίζεται από το γεγονός ότι έξι κράτη μέλη δεν έχουν ακόμη συμμορφωθεί με την υποχρέωσή τους βάσει της παρούσας απόφασης-πλαισίου.

2.2. Αξιολόγηση επιλεγμένων βασικών διατάξεων της απόφασης-πλαισίου

2.2.1. Ορισμός της καταδικαστικής απόφασης

Δεν έχουν μεταφέρει τυπικά όλα τα κράτη μέλη τον ορισμό της καταδικαστικής απόφασης ως «κάθε αμετάκλητης απόφασης ποινικού δικαστηρίου η οποία θεμελιώνει την ενοχή προσώπου για αξιόποινη πράξη.» Αρκετά κράτη μέλη δεν παρείχαν σαφή ορισμό της «καταδικαστικής απόφασης» για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης-πλαισίου (Αυστρία, Βουλγαρία, Δανία, Ελλάδα, Γαλλία, Ιρλανδία, Λουξεμβούργο, Λετονία, Ρουμανία, Σουηδία, Σλοβενία, Σλοβακία και Ηνωμένο Βασίλειο). Ωστόσο, τα εν λόγω κράτη μέλη εφαρμόζουν τις γενικές αρχές και τους ορισμούς του ποινικού τους δικαίου. Για παράδειγμα, η Λετονία και η Ρουμανία αναφέρονται απλώς σε «υποτροπή», αντί του ρητού καθορισμού προηγούμενων καταδικαστικών αποφάσεων.

Η ανακριβής χρήση του ορισμού της «προηγούμενης καταδικαστικής απόφασης» μπορεί να οδηγήσει σε διαφορές όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης-πλαισίου, δηλαδή τις αμετάκλητες αποφάσεις - και κατά συνέπεια να

προκαλέσει έλλειψη ασφάλειας δικαίου για τους ιδιώτες. Επιπλέον, η απαίτηση της παρούσας απόφασης-πλαισίου να συνεκτιμηθούν μόνο «αμετάκλητες» αποφάσεις, πρέπει επίσης να εξεταστεί υπό το πρίσμα των εγγυήσεων δικονομικών δικαιωμάτων για υπόπτους και κατηγορούμενους ποινικών διαδικασιών σε ολόκληρη την Ένωση. Με τον περιορισμό του πεδίου εφαρμογής μόνο σε αμετάκλητες αποφάσεις, η απόφαση-πλαίσιο σέβεται και υποστηρίζει πλήρως την αρχή του τεκμηρίου της αθωότητας, το οποίο βρίσκεται στο επίκεντρο της προστασίας των θεμελιωδών, δικονομικών δικαιωμάτων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών.

Η νομοθεσία της Φινλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου περιλαμβάνουν ρητά τις άνευ όρων ποινές φυλάκισης, την κοινωφελή εργασία, πρόστιμα ή ισοδύναμες κυρώσεις ως είδος απόφασης που θεωρείται «συνθήκες υπό τις οποίες συνεκτιμώνται προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις».

Η Δανία, η Φινλανδία, η Κροατία, το Λουξεμβούργο, η Λετονία, η Σουηδία και η Σλοβενία δεν έχουν ορίσει πρόσθετες απαιτήσεις για τη συνεκτίμηση προηγούμενων καταδικαστικών αποφάσεων. Στα εν λόγω κράτη μέλη, τα δικαστήρια μπορούν απλώς να δώσουν την ίδια βαρύτητα σε καταδικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν σε άλλο κράτος μέλος όπως συμβαίνει και με τις ποινικές καταδικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν στο δικό τους κράτος (αρχή της διακριτικής ευχέρειας των δικαστικών αρχών). Αυτή η προσέγγιση μπορεί να θεωρηθεί ως «αμοιβαία φιλική αναγνώριση», δεδομένου ότι αντανακλά μια σταθερή εμπιστοσύνη στις τελεσίδικες καταδικαστικές αποφάσεις και στα συστήματα ποινικών μητρώων σε άλλα κράτη μέλη.

2.2.2. Απαιτήσεις για τη συνεκτίμηση καταδικαστικών αποφάσεων της αλλοδαπής

Στα περισσότερα κράτη μέλη, οι αρμόδιες αρχές οφείλουν να εφαρμόζουν την απαίτηση του διττού αξιοποίνου (όπως απαιτείται από τους εκτελεστικούς τους νόμους και μέτρα) όταν συνεκτιμούν προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις σε επιμέρους περιπτώσεις (Αυστρία, Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Κύπρος, Ελλάδα, Γαλλία, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβακία και Ηνωμένο Βασίλειο). Αυτό σημαίνει ότι τα δικαστήρια μπορούν να συνεκτιμήσουν μόνο μια προηγούμενη καταδικαστική απόφαση, αν η εν λόγω καταδικαστική απόφαση βασίστηκε σε ένα έγκλημα που αναγνωρίζεται και τιμωρείται σύμφωνα με το δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους.

Η χρήση του ελέγχου του διττού αξιοποίνου αιτιολογείται δυνάμει της απόφασης-πλαισίου, δεδομένου ότι απαιτεί απλώς από τα κράτη να συνεκτιμήσουν καταδικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν σε άλλο κράτος μέλος, στον ίδιο βαθμό με προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις σε εθνικό επίπεδο και ότι «συνδέονται με αυτές ισοδύναμα νομικά αποτελέσματα». Ως εκ τούτου, αν ορισμένες πράξεις, στις οποίες βασίζεται η προηγούμενη καταδίκη, δεν είναι αξιόποινες σε ένα ορισμένο κράτος μέλος, θα είναι αδύνατο για τα δικαστήρια να «προσδώσουν ισοδύναμα έννομα αποτελέσματα», καθώς δεν θα υπήρχαν καθόλου έννομα αποτελέσματα αν επρόκειτο για μια καθαρά εσωτερική υπόθεση[3].

Η διατύπωση του ουγγρικού νόμου διαφέρει ελαφρώς από αυτήν την άποψη: ποινές που έχουν επιβληθεί ή μέτρα που απορρέουν από μια απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου «δεν μπορούν να είναι αντίθετες με το ουγγρικό δίκαιο». Η νομοθεσία

[3] Βλέπε επίσης αιτιολογική σκέψη 6 της απόφασης-πλαισίου.

των Κάτω Χωρών χρησιμοποιεί τον όρο «παρόμοια αδικήματα». Σύμφωνα με το δίκαιο των Κάτω Χωρών, ως παρόμοιο αδίκημα μπορεί να θεωρείται κάποιο αδίκημα σύμφωνα με το αλλοδαπό δίκαιο «το οποίο μπορεί να έχει διατυπωθεί με διαφορετικό τρόπο, αλλά το οποίο αποσκοπεί στην προστασία των ίδιων έννομων συμφερόντων και ως εκ τούτου ανήκει στην ίδια κατηγορία αδικημάτων με αυτό που διεπράχθη στις Κάτω Χώρες, το οποίο αποτελεί την αιτία της νέας διαδικασίας (υποτροπή). Σε αντίθεση με την εν λόγω προσέγγιση, ορισμένα κράτη μέλη επέλεξαν μια προσέγγιση με βάση νομικό χαρακτηρισμό, όπως συνέβη στην περίπτωση της Γαλλίας. Κατά την αξιολόγηση της διπλής πτυχής του αξιοποίνου προηγούμενων καταδικαστικών αποφάσεων, ο χαρακτηρισμός του γεγονότος καθορίζεται σε σχέση με τα αδικήματα που ορίζονται βάσει της γαλλικής νομοθεσίας και οι ποινές μετρώνται σύμφωνα με τις ισοδύναμες γαλλικές ποινές που προβλέπονται από τη νομοθεσία της Γαλλίας. Η νομοθεσία της Σλοβακίας απαιτεί το διττό αξιόποινο ή οι αποφάσεις των δικαστηρίων άλλων κρατών μελών σε ποινικές υποθέσεις να μπορούν να εκτελεστούν ή να έχουν ισοδύναμα νομικά αποτελέσματα στη Σλοβακία μόνο όταν αυτό προβλέπεται από διεθνή συνθήκη ή πράξη.

Ορισμένα κράτη μέλη έθεσαν περισσότερες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται εκτός από την απαίτηση του διττού αξιοποίνου. Ένα παράδειγμα είναι η υποχρέωση να υπάρχουν, εκτός από το διττό αξιόποινο, επαρκείς διαθέσιμες πληροφορίες για την προηγούμενη καταδικαστική απόφαση (Κύπρος, Πολωνία).[4] Το εθνικό πολωνικό δίκαιο ορίζει ότι προηγούμενη καταδικαστική απόφαση δεν μπορεί να συνεκτιμηθεί αν το θέμα υπόκειται σε μέτρο διαγραφής που έχει την ισχύ αμνηστίας ή χάριτος (Πολωνία).

Η Σλοβακία προσθέτει ότι η συνεκτίμηση προηγούμενων καταδικαστικών αποφάσεων είναι επίσης δυνατή όταν το κράτος έχει μια τέτοια υποχρέωση στο πλαίσιο μιας διεθνούς συνθήκης στην οποία είναι συμβαλλόμενο μέρος. Στην Ιρλανδία ο εναγόμενος πρέπει να έχει τη δυνατότητα να δεχτεί ή να αρνηθεί κάθε προηγούμενη καταδίκη όταν αντιμετωπίζει μια υπόθεση καταδίκης από εθνικό ή αλλοδαπό δικαστήριο. Στην περίπτωση που προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις θεωρούνται αξιόπιστες για «οποιονδήποτε σκοπό» σε μια δίκη, πρέπει είτε να αποδεικνύονται με νόμιμα αποδεικτικά στοιχεία, ή να γίνονται ρητώς δεκτές από τον εναγόμενο.

Η Ουγγαρία υποβάλλει καταδικαστικές αποφάσεις της αλλοδαπής σε μια εκτενή διαδικασία αναγνώρισης πριν μπορέσουν να συνεκτιμηθούν. Η ενσωμάτωση πρόσθετων απαιτήσεων για τη συνεκτίμηση καταδικαστικών αποφάσεων της αλλοδαπής πρέπει να είναι ανάλογη με τους στόχους της παρούσας απόφασης-πλαισίου.

[4] Η κυπριακή νομοθεσία προσδιορίζει αυτά που θεωρούνται ως «επαρκείς πληροφορίες», για παράδειγμα το πλήρες όνομα, η ημερομηνία και ο τόπος γέννησης του ατόμου για το οποίο έχει εκδοθεί η καταδικαστική απόφαση· η ημερομηνία της καταδικαστικής απόφασης, το όνομα του δικαστηρίου και η ημερομηνία κατά την οποία η απόφαση κατέστη αμετάκλητη· πληροφορίες σχετικά με το αδίκημα που οδήγησε στην καταδικαστική απόφαση και, ειδικότερα, η ημερομηνία κατά την οποία διαπράχθηκε η παράβαση, το όνομα ή ο νομικός ορισμός της αξιόποινης πράξης, καθώς και οι παραπομπές στις ισχύουσες νομικές διατάξεις· πληροφορίες σχετικά με το περιεχόμενο της καταδικαστικής απόφασης και, κυρίως με την αξιόποινη πράξη, τυχόν πρόσθετες κυρώσεις, μέτρα ασφαλείας και μεταγενέστερες αποφάσεις για την τροποποίηση της εκτέλεσης της καταδικαστικής απόφασης.

2.2.3. Ισοδύναμα έννομα αποτελέσματα

Το νομικό πλαίσιο της εν λόγω πτυχής της παρούσας απόφασης-πλαισίου εξετάζεται στην ενότητα 1.3 Βασικά στοιχεία της απόφασης-πλαισίου Η συμμόρφωση με τον κανόνα ότι τα έννομα αποτελέσματα προηγούμενων καταδικαστικών αποφάσεων της αλλοδαπής είναι ισοδύναμα με τα έννομα αποτελέσματα προηγούμενων εθνικών καταδικαστικών αποφάσεων, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο είναι, στην καλύτερη περίπτωση, ατελής. Εννέα κράτη μέλη δεν παρέχουν πειστικά στοιχεία σχετικά με τη συμμόρφωση με τον εν λόγω κανόνα. Από τις κοινοποιήσεις που ελήφθησαν, προκύπτει ότι εννέα κράτη μέλη (Βέλγιο, Τσεχία, Εσθονία, Ουγγαρία, Γαλλία, Λουξεμβούργο, Πολωνία, Ρουμανία και Σλοβακία) επικεντρώθηκαν μόνο στην εφαρμογή της αρχής της ισοδυναμίας (άρθρο 3 παράγραφος 1), αλλά δεν παρείχαν περαιτέρω στοιχεία όσον αφορά τα είδη των έννομων αποτελεσμάτων προηγούμενων καταδικαστικών αποφάσεων της αλλοδαπής ούτε όσον αφορά το στάδιο διαδικασίας (προδικασία, ποινική δίκη και εκτέλεση της καταδικαστικής απόφασης) στο οποίο εφαρμόζονται τα εν λόγω αποτελέσματα στο εθνικό τους σύστημα ποινικής δικαιοσύνης (άρθρο 3 παράγραφος 2.

Πληροφορίες για τα εθνικά νομικά συστήματα και τις συνέπειες που σχετίζονται με προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις θα πρέπει να είναι διαθέσιμες σε όλα τα κράτη μέλη και ιδίως στους εναγομένους προκειμένου να ενισχύεται η αρχή της ασφάλειας δικαίου και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης.

Κατόπιν αυτής της προκαταρκτικής αξιολόγησης, η κοινοποίηση εφαρμογής της παρούσας απόφασης-πλαισίου από τα ακόλουθα 13 κράτη μέλη κάλυψε όλα τα σημαντικά στοιχεία της παρούσας απόφασης-πλαισίου (π.χ. αρχή της ισοδυναμίας και έννομα αποτελέσματα): Αυστρία, Κύπρος, Γερμανία, Δανία, Φινλανδία, Ελλάδα, Κροατία, Ιρλανδία, Λετονία, Κάτω Χώρες, Σουηδία, Σλοβενία και Ηνωμένο Βασίλειο.

2.2.3.1. Προδικασία

Σε ορισμένα κράτη μέλη, προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις δύνανται να συνεκτιμώνται κατά το προδικαστικό στάδιο της ποινικής διαδικασίας. Στην Κροατία, τα στοιχεία που προέρχονται από ποινικά μητρώα και άλλα στοιχεία σχετικά με καταδικαστικές αποφάσεις για ποινικά αδικήματα μπορούν να θεωρηθούν ως τα πιο πρόσφατα αποδεικτικά στοιχεία πριν την ανάκριση ενός εναγόμενου έπειτα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας συλλογής αποδεικτικών στοιχείων. Η νομοθεσία της Σουηδίας ορίζει ότι προηγούμενες αξιόποινες πράξεις είναι σημαντικές σε αποφάσεις για προδικαστικές έρευνες.

Η ελληνική νομοθεσία ορίζει ότι μια δικαστική απόφαση συνεκτιμάται σε όλα τα στάδια της ποινικής διαδικασίας, ανεξάρτητα από το εάν πρόκειται για απόφαση ελληνικού ή αλλοδαπού δικαστηρίου, π.χ. επίσης και για τον προσδιορισμό υποτροπής.

Σε ορισμένα κράτη μέλη, μια προηγούμενη καταδικαστική απόφαση μπορεί να επηρεάσει την απόφαση σχετικά με την προφυλάκιση: μπορεί να θεωρηθεί στοιχείο στη δικαιοδοσία του δικαστηρίου για απόρριψη της εγγύησης, εάν ο προσφεύγων κατηγορείται για σοβαρό αδίκημα (Ιρλανδία) ή μπορεί να διαταχθεί προφυλάκιση εάν ο εναγόμενος έχει καταδικαστεί στη διάρκεια των τελευταίων ετών (Αυστρία, Ελλάδα, Κάτω Χώρες, Σουηδία). Μια άλλη πιθανότητα είναι να λαμβάνονται υπόψη

προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις σε ποινικές διαδικασίες, ως μέρος της αρχής σκοπιμότητας[5] (Σουηδία, Σλοβενία).

Η Επιτροπή θεωρεί ότι όταν τα κράτη μέλη συνεκτιμούν καταδικαστικές αποφάσεις ως στοιχείο για την απόφαση προφυλάκισης, η σύνδεση μεταξύ των κριτηρίων της απόφασης-πλαισίου και των κριτηρίων της εθνικής νομοθεσίας που εφαρμόζονται στην εν λόγω απόφαση προφυλάκισης θα πρέπει να αξιολογείται αυστηρά βάσει σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης[6] και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Οι λόγοι στους οποίους βασίζεται μια απόφαση προφυλάκισης θα πρέπει να είναι σαφείς και να σχετίζονται με την επίμαχη υπόθεση και δεν μπορούν να βασίζονται αποκλειστικά στο γεγονός ότι ένα άτομο έχει καταδικαστεί στο παρελθόν.

2.2.3.2. Ποινική δίκη

Σε πολλά κράτη μέλη, προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις συνεκτιμώνται για την έκδοση απόφασης ανάλογα με το είδος, τον βαθμό και την έκταση μιας ποινής/κύρωσης (Αυστρία, Κύπρος, Γερμανία, Δανία, Κροατία, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Λετονία, Κάτω Χώρες, Σουηδία, Σλοβενία και Ηνωμένο Βασίλειο), για παράδειγμα ως καθοριστικός παράγοντας στην απόφαση για τον βαθμό ενοχής (Κροατία), την επιβολή της ποινής (Κροατία) ή εάν συντρέχουν επιβαρυντικές περιστάσεις (Δανία, Λετονία, Ηνωμένο Βασίλειο).

Στη Σουηδία, προηγούμενες δικαστικές διαδικασίες αποκλείουν την επιβολή καταδίκης υπό όρους. Η νομοθεσία της Δανίας και της Σουηδίας συνεκτιμά επίσης ότι, προκειμένου μια προηγούμενη καταδικαστική απόφαση να θεωρηθεί ως επιβαρυντική περίσταση, το αδίκημα για το οποίο εκδόθηκε η καταδικαστική απόφαση θα πρέπει να σχετίζεται με το αδίκημα που εξετάζεται τη δεδομένη στιγμή. Το εθνικό δίκαιο της Σλοβενίας ορίζει ότι για την εκτίμηση της σοβαρότητας μιας ποινής, το δικαστήριο θα πρέπει να εξετάζει ιδίως εάν το προηγούμενο αδίκημα είναι του ιδίου τύπου με το νέο αδίκημα, εάν και τα δύο αδικήματα διαπράχθηκαν με το ίδιο κίνητρο και πόσος χρόνος παρήλθε από την επίδοση της προηγούμενης καταδικαστικής απόφασης, τη διαγραφή ή την παραγραφή.

Ορισμένες φορές, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη το πόσος χρόνος έχει παρέλθει από την επίδοση/κοινοποίηση της προηγούμενης καταδικαστικής απόφασης, τη διαγραφή ή την παραγραφή (Δανία, Κάτω Χώρες, Σουηδία, Σλοβενία). Είναι επίσης πιθανό να λαμβάνονται υπόψη προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις όταν τα δικαστήρια εκδίδουν απόφαση που αποσκοπεί στη διασφάλιση της παρουσίας του εναγομένου ή στην εξάλειψη του κινδύνου υποτροπής, ιδίως όσον αφορά αποφάσεις έκδοσης εντάλματος κράτησης ή εναλλακτικών μέτρων που θα διασφαλίζουν την παρουσία του εναγομένου (Σλοβενία).

Υπάρχει επίσης η πιθανότητα μια προηγούμενη καταδικαστική απόφαση να επηρεάζει το νομικό χαρακτηρισμό του αδικήματος βάσει του ποινικού κώδικα

---

5 Η εν λόγω αρχή συνεπάγεται τη διακριτική εξουσία εισαγγελέα για την διεξαγωγή ερευνών σε μια υπόθεση ή τη διακοπή των διαδικασιών.

6 Βλ. επίσης Ψήφισμα 65 - 11 του Συμβουλίου της Ευρώπης (εγκρίθηκε από τους υφυπουργούς στις 9 Απριλίου 1965): https://wcd.coe.int/com.instranet.InstraServlet?command=com.instranet.CmdBlobGet&InstranetImage=582145&SecMode=1&DocId=626216&Usage=2.

(Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Ηνωμένο Βασίλειο), για παράδειγμα κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας του αδικήματος (Ηνωμένο Βασίλειο).

2.2.3.3. Εκτέλεση της καταδικαστικής απόφασης

Σε ορισμένα κράτη μέλη, προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις συνεκτιμώνται κατά την εκτέλεση μιας καταδικαστικής απόφασης (Γερμανία, Κροατία, Κάτω Χώρες και Σουηδία). Παραδείγματος χάριν, είναι πιθανό προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις να συνεκτιμώνται κατά την έκδοση απόφασης αναστολής (Γερμανία, Σουηδία) ή την πρόωρη αποφυλάκιση υπό όρους (Γερμανία), ή όταν ανακαλείται η αναστολή μιας ποινής ή ενός ασφαλιστικού μέτρου (Αυστρία, Γερμανία). Σε ορισμένες χώρες, τα δικαστήρια οφείλουν επίσης να συνεκτιμούν προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις κατά την έκδοση απόφασης σχετικά με το εάν ένα πρόσωπο που καταδικάζεται πρέπει να διακομισθεί σε μονάδα υψίστης ασφαλείας (Σουηδίας) ή σε σωφρονιστικό κατάστημα για διαβόητους υπότροπους εγκληματίες (Κάτω Χώρες). Αναφέρεται συχνά ότι τα δικαστήρια πρέπει να ανακαλούν την αναστολή μιας ποινής ή ασφαλιστικού μέτρου εάν ένα πρόσωπο διαπράττει αδίκημα κατά τη διάρκεια έκτισης της ποινής του (Γερμανία, Σουηδία). Η Σουηδία συνεκτιμά επίσης προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις κατά την έκδοση απόφασης μετατροπής μιας ποινής ισόβιας κάθειρξης σε ποινή φυλάκισης ορισμένου χρόνου.

2.2.4. Συγκέντρωση επαρκών στοιχείων σχετικά με προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις

Ορισμένα κράτη μέλη ενημέρωσαν επίσης την Επιτροπή σχετικά με εθνικούς νόμους ή εσωτερικούς κανόνες για την οργάνωση των εθνικών ποινικών μητρώων (Εσθονία, Ουγγαρία και Λετονία).

Μόνο δυο κράτη μέλη (Εσθονία, Ιρλανδία) ανέφεραν την ανταλλαγή πληροφοριών που προέρχονται από το ποινικό μητρώο (ECRIS). Αυτό μπορεί να οφείλεται στο γεγονός ότι το σύστημα ECRIS δεν είχε ακόμα καθιερωθεί κατά τη στιγμή έκδοσης της παρούσας απόφασης-πλαισίου. Τα κράτη μέλη ξεκίνησαν να χρησιμοποιούν το ECRIS τον Απρίλιο του 2012 και μέχρι σήμερα κεντρικές αρχές 25 κρατών μελών χρησιμοποιούν το ECRIS για την ανταλλαγή πληροφοριών που προέρχονται από το ποινικό μητρώο. Το ECRIS στηρίζει την ορθή εφαρμογή της παρούσας απόφασης-πλαισίου. Μέχρι σήμερα δεν είναι διασυνδεδεμένες μεταξύ τους όλες οι κεντρικές αρχές.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο καθορίζει τη βασική αρχή της ισοδυναμίας μεταξύ καταδικαστικών αποφάσεων της αλλοδαπής και εθνικών καταδικαστικών αποφάσεων επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας. Επισημοποιεί την αρχή σύμφωνα με την οποία σε μια καταδικαστική απόφαση που εκδίδεται σε ένα κράτος μέλος θα πρέπει να αποδίδονται από άλλα κράτη μέλη αποτελέσματα ισοδύναμα με εκείνα που έχουν οι καταδικαστικές αποφάσεις που εκδίδουν τα δικά τους δικαστήρια σύμφωνα με το εθνικό

δίκαιο, είτε αυτά αντιμετωπίζονται από το εθνικό δίκαιο ως πραγματικά περιστατικά είτε ως θέματα δικονομικού ή ουσιαστικού δικαίου. Στην αιτιολογική σκέψη 5 της παρούσας απόφασης-πλαισίου ορίζεται ότι «η παρούσα απόφαση πλαίσιο δεν αποσκοπεί να εναρμονίσει τις συνέπειες που προβλέπουν οι διάφορες εθνικές νομοθεσίες για την ύπαρξη προτέρων καταδικαστικών αποφάσεων, και η υποχρέωση να συνεκτιμώνται πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη ισχύει μόνο στο μέτρο που οι πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις συνεκτιμώνται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.»

Η απόφαση-πλαίσιο έχει σημαντική προστιθέμενη αξία όσον αφορά την προώθηση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης στις ποινικές νομοθεσίες και τις δικαστικές αποφάσεις στον ευρωπαϊκό χώρο δικαιοσύνης, καθώς ενθαρρύνει την ύπαρξη μιας δικαστικής κουλτούρας σε περιπτώσεις όπου συνεκτιμώνται κατ' αρχήν προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται σε ένα άλλο κράτος μέλος.

- Παρότι αναγνωρίζονται οι προσπάθειες των 22 κρατών μελών που έχουν μέχρι στιγμής μεταφέρει την παρούσα απόφαση-πλαίσιο στην εθνική τους νομοθεσία, το επίπεδο συμμόρφωσης με το γράμμα και το πνεύμα της απόφασης-πλαισίου διαφέρει σημαντικά. Φαίνεται ότι οι εθνικές διατάξεις εφαρμογής που ελήφθησαν από 13 κράτη μέλη είναι σε γενικές γραμμές ικανοποιητικές: Αυστρία, Κύπρος, Γερμανία, Δανία, Ελλάδα, Φινλανδία, Κροατία, Ιρλανδία, Λετονία, Κάτω Χώρες, Σουηδία, Σλοβενία και Ηνωμένο Βασίλειο.
- Τα υπόλοιπα 9 κράτη μέλη που έστειλαν κοινοποίηση στην Επιτροπή δεν παρείχαν πλήρεις πληροφορίες σχετικά με τη μεταφορά των έννομων αποτελεσμάτων προηγούμενων καταδικαστικών αποφάσεων της αλλοδαπής στο εθνικό τους σύστημα ποινικής δικαιοσύνης. Το επίπεδο συμμόρφωσης των εν λόγω κρατών μελών όσον αφορά το συγκεκριμένο ζήτημα δεν μπορεί να εκτιμηθεί.
- Η μη μεταφορά ή η μερική και ελλιπής μεταφορά της παρούσας απόφασης-πλαισίου παρεμποδίζει την αποτελεσματική λειτουργία του ευρωπαϊκού χώρου δικαιοσύνης. Μπορεί, επιπλέον, να υπονομεύσει τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των πολιτών της ΕΕ, καθώς δεν μπορούν να αποκομίσουν οφέλη από το εν λόγω μέσο, το οποίο αποσκοπεί στη μείωση των πιθανοτήτων υποτροπής των ενόχων αξιόποινων πράξεων.
- Η καθυστερημένη εφαρμογή αποτελεί λυπηρό γεγονός, καθώς η παρούσα απόφαση-πλαίσιο έχει τη δυνατότητα να αυξήσει την αποτελεσματικότητα της απονομής δικαιοσύνης θέτοντας σε εφαρμογή νομικά μέσα για την εκτίμηση του ποινικού παρελθόντος του εναγομένου και, ως εκ τούτου, την προστασία των θυμάτων.
- Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά τη συμμόρφωση των κρατών μελών με όλες τις απαιτήσεις της απόφασης-πλαισίου. Ειδικότερα, η Επιτροπή θα εξετάσει εάν τα κράτη μέλη εφαρμόζουν δεόντως την αρχή της ισοδυναμίας και ότι, κατ' αρχήν, τα έννομα αποτελέσματα καταδικαστικών αποφάσεων της αλλοδαπής είναι ισοδύναμα με τα έννομα αποτελέσματα εθνικών

καταδικαστικών αποφάσεων, στο σύστημα ποινικής δικαιοσύνης του κράτους μέλους.

- Είναι ύψιστης σημασίας να λάβουν υπόψη τα κράτη μέλη την παρούσα έκθεση και να παράσχουν κάθε περαιτέρω σχετική πληροφορία στην Επιτροπή, προκειμένου να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τη Συνθήκη. Επιπλέον, η Επιτροπή προτρέπει τα κράτη μέλη που έχουν δηλώσει ότι καταρτίζουν επί του παρόντος σχετική νομοθεσία να τη θεσπίσουν και να κοινοποιήσουν τα εν λόγω εθνικά μέτρα το συντομότερο δυνατό. Η Επιτροπή καλεί όλα εκείνα τα κράτη μέλη που δεν το έκαναν ακόμη να λάβουν γρήγορα μέτρα για την πληρέστερη δυνατή εφαρμογή της παρούσας απόφασης-πλαισίου. Επιπλέον, καλεί τα κράτη μέλη που εφάρμοσαν εσφαλμένα το κοινοτικό δίκαιο να αναθεωρήσουν την εθνική νομοθεσία εφαρμογής τους και να την εναρμονίσουν με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης-πλαισίου.